

Kiekvienos klubo-skaityklos, bibliotekos ar kitos kultūrinės įstaigos darbuotojai, mokyklos bei jų literatūrai rūpinasi, kaip išskilmingiau, turiningiau pažymėti kiekvienam literatūros mėgėjui, o ypač anykštėnui brangią datą — lietuvių literatūros klasiko, Anykščių žemės sūnų, rašytojo Jono Biliūno 80-sias gimimo metines.

Rašytojo kūrinių parodėlė

Jono Biliūno gimimo 80-ųjų gimimo metinių proga Anykščių rajoninės bibliotekos skaitykloje įrengtas stendas—parodėlė tema: „Įžymus lietuvių rašytojas Jonas Biliūnas“. Čia išdėstyti rašytojo kūriniai, vaizdai vietovių, aprašytų kūriniuose, rašytojo gimtinės nuotraukos, straipsniai ir iliustracijos, vaizduojančios Jono Biliūno palaikų pervežimą iš Zakopanės į gimtuosius Anykščius. Taip pat eksponuojami straipsniai ir moksliniai darbai apie J. Biliūno kūrybą. Greta stendo kabo meniškai apipavidalintas plakatas, skirtas Jono Biliūno kūriniams propaguoti.

A. Parnavas

Daug jaunųjų darbininkų, tarnautojų ir kolūkiečių mokosi Anykščių darbo jaunimo vidurinėje mokykloje. Per eilę mokyklos darbo metų daug jaunuolių įsigijo vidurinį išsilavinimą, dabar mokosi aukštesiose ir specialiose vidurinėse mokyklose.

Slais metais darbo jaunimo vidurinės mokyklos 11 klasėje mokosi 21 mokinys.

Nuotraukoje: lietuvių literatūros pamoka XI klasėje.
P. Šalčio nuotr.

Paminėjo Tarybinės Armijos 41 metines

Tarybinės Armijos 41 metų minėjimas įvyko J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos salėje.

Pranešimą apie Tarybų šalies Ginkluotųjų Pajėgų ke-

lią, nueitą per 41 metus, skaitė drg. Kočniovas.

Sekmadienį ant karių kapų buvo padėti vainikai nuo rajono įstaigų ir įmonių kolektyvų.
A. Karaliūnas

Į šventiškai išpuoštą Anykščių plytų ir drėnažo vamzdžių gamyklos klubą susirinko žmonės darbininkai, tarnautojai paminėti Tarybinės Armijos 41-sias metines. Apie nemirštamą Tarybinės Armijos šlovę, jos nuei-

Pirmadienį Skiemonių vidurinėje mokykloje įvyko mokytojų ir moksleivių susirinkimas, skirtas Tarybinės Armijos dienai paminėti. Tą

ta didingą kelią ginant socialistinius Spalio iškovojimus pranešimą skaitė drg. Radušis.

Po to visi žiūrėjo įdomų meninį kinofilimą „Mūsų kaimas“.

proga skirtą paskaitą skaitė Didžiojo Tėvynės karo dalyvis mokytojas J. Dzinkus.

V. Paragis

Mokyklos šventė

Šiomis dienomis J. Biliūno vardo vidurinė mokykla iš LTSR Sveikimo ministerijos gavo raštą, pagal kurį kovo 3 diena šioje mokykloje paskelbta nedarbo diena. Šią dieną įvyks išskilmingas rašytojo Jono Biliūno, kurio vardu

pavadinta mokykla, 80-tųjų gimimo metinių minėjimas. Nutarta, kad išskilmingo minėjimo organizatoriais ir šeimininkais kasmet bus XI klasės mokiniai. Tai bus pirmoji tokia šventė šios mokyklos istorijoje. R. Kazragytė

Darbo žmonės karštai pritaria kandidatams į deputatus

M Ū S Ų K A N D I D A T A I

Gausus darbininkų, kolūkiečių ir inteligentijos atstovų susirinkimas įvyko Svėdasų kultūros namuose. Darbo žmonių atstovai apsvarstė pasiūlytas kandidatus į LTSR Aukščiausiosios ir vietinių Tarybų deputatus.

Apie TSKP XXI suvažiavimo nurodytus uždavinius ir artėjančius rinkimus kalbėjo rajono DZDT vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas drg. Zulonas.

— Artėjant rinkimams, — kalbėjo drg. Zulonas, — mes tikriname deputatų darbą, numatome, kokius uždavinius mums teks spręsti arti-

miausioje ateityje, kokius žmones geriausia išrinkti į respublikos valdžios organus, kad jie sugebėtų teisingai vadovauti kovai už partijos politikos įgyvendinimą.

Didelį uždavinį laukia mūsų. TSKP XXI suvažiavimo patvirtintų septynmečio kontrolinių skaičių įgyvendinimas nematytai pakeis tiek visos mūsų šalies, tiek kiekvieno dirbančiojo gyvenimą. Mūsų gyvenimas taps gražus, turtingas. Kiekvieną rajono kampelį apšviest elektros šviesa, išaugs kolūkių pajamos, kolūkiečių darbdienis taps dar turtingesnis. Naujasis septynmetis bus tolesnio liaudies švietimo ir kultūrinio lygio kilimo septynmečiu.

Suprantama, kad vadovavimas kovai už šių mitžinių uždavinių įgyvendinimą gali būti patikėtas tik geriausiems darbo žmonių atstovams. Peržvelgus pasiūlytų kandidatų sąrašus, mes randame geriausius rajono žmones — partinius ir tarybinius darbuotojus, mokytojus, kolūkiečius ir darbininkus, ilgamečiu atsidavusiu darbu iškovojusius visų pripažinimo ir pagarbos. Todėl aš siūlau karštai pritarti pasiūlytoms kandidatūroms ir, atėjus rinkimų dienai, vienin- gai balsuoti už mūsų kandidatus.

„Anykščių“ plytų ir drėnažo vamzdžių gamyklos darbuotojas Kisielius kvietė pritarti LKP rajono komiteto sekretoriaus drg. V. Lukoševičiaus kandidatūrai.

vičiaus kandidatūrai į respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputatus.

— Mūsų darbininkai, — pasakė jis, — drg. Lukoševičių pažįsta kaip jautrų komunistą, prityrusį rajono partinį vadovą. Mes pasiūlyme drg. Lukoševičių kandidatą į LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatus ir kviečiame visus vieningai balsuoti už jį.

Karštai kvietė pritarti pasiūlytoms kandidatūroms į LTSR Aukščiausiosios ir vietinių Tarybų deputatus Svėdasų medicinos darbuotojų — rinkėjų atstovė gydytoja Zovienė, „Lenino keliu“ kolūkio kolūkiečių atstovas

V. Polikevičius ir daugelis kitų.

— Septynmečio uždavinių vykdymas pareikalaus daug darbo, vadovavimo pagerinimo, — kalbėjo Svėdasų vidurinės mokyklos mokytojas Šimkevičius. — Mūsų kandidatas į LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatus drg. V. Lukoševičius visiems mums žinomas kaip geras vadovas ir organizatorius, įgijęs viso rajono darbo žmonių pasitikėjimą.

Visi kalbėjusieji pasitarime karštai pritarė pasiūlytoms kandidatūroms ir kvietė rinkėjus rinkimų dieną balsuoti už kandidatus.

A. Puodžiūnas

VIENINGAS PRITARIMAS

Anykščių kinoteatre „Pergalė“ įvyko rinkiminės apygardos Nr. 50 rinkėjų atstovų pasitarimas, kuriame buvo aptartos pasiūlytos kandidatūros į LTSR Aukščiausiąją Tarybą ir į rajono, miesto ir apylinkių tarybas. Salėje susirinko apie 200 kolūkiečių, darbininkų, tarnautojų.

LKP rajono komiteto sekretorius drg. Lukoševičius kalbėjo apie partijos XXI suvažiavimo nutarimo reikšmę stiprinant kolūkius, gerinant darbo žmonių buitį. Pranešėjas papasakojo, kokie dideli pasikeitimai įvyko rajone nuo praėjusių rinkimų į LTSR Aukščiausiąją Tarybą. Graži ir didinga ateitis laukia Anykščių rajono. Per septynmetį kolūkiai taps turtingesni, išaugs naujos ir išsiplės senosios įmonės.

Žodžio paprašo Anykščių pirmosios septynmetės mokyklos mokymo dalies vedėjas drg. Dulevičius.

KALININO SRITIS. Brusovo rajono „Moldino“ kolūkyje jau atremontuota daugiau kaip pusė žemės ūkio mašinų ir padargų. Nuotraukoje: žemės ūkio mašinų technikas P. A. Bolšakovas (kalrėje), mechanizatorius S. V. Grigorjevas remontuoja sėjamąją.

— Tarybinė Konstitucija, — kalba jis, — suteikė darbo žmogui teisę rinkti savo atstovus į valstybinės valdžios organus. Pasinaudodami šia teise, „Anykščių vyno“ fabriko darbininkai pasiūlė kandidatą į LTSR Aukščiausiąją Tarybą geriausią mūsų rajono karių melžėją Rožę Kuliešienę. Aš kviečiu visus kovo penkioliktoją balsuoti už jos kandidatūrą.

Vienas po kito kalba įvairių kolūkių, įmonių ir įstaigų patikėtiniai drg. drg. Bulovas, Beriozniovas, Kaminskaitė ir kiti. Jie kreipiasi į apygardos rinkėjus, kviesdami balsuoti už drg. Kuliešienę.

— Daug gerų žmonių išugdė tarybinė santvarka, — kalba „Tarybų Lietuvos“ kolūkio klubo-skaityklos vedėja drg. Adamonytė. — Į rajono darbo žmonių deputatų tarybą rinkėjai pasiūlė darbininkus, kolūkiečius. Kandidatų sąrašuose matome „Anykščių“ plytinės darbininką drg. Vilį, „Svėdasų“ kolūkio kolūketę drg. Piliakauskaitę ir daugelį kitų. Kviečiu vieningai balsuoti už juos.

Pasitarimo dalyviai vieningai pritarė pasiūlytoms kandidatūroms ir kreipėsi į visus apygardos rinkėjus, kviesdami juos rinkimų dieną vieningai balsuoti už komunistų ir nepartinių bloko kandidatus, R. EIDUKAITĖ

Partinio ir tarybinio aktyvo pasitarimas

Užvakar J. Biliūno vardo vidurinėje mokykloje įvyko rajono partinio ir tarybinio aktyvo pasitarimas.

Pasitarimo dalyviai apsvaistė TSKP XXI suvažiavimo rezultatus ir tolimesnius mūsų rajono uždavinius.

Pranešimą šiuo klausimu padarė Lietuvos KP rajono komiteto sekretorius drg. Lukoševičius.

Pasitarimo dalyviai priėmė naujus socialistinius įsipareigojimus 1959 metams.

Plačiau apie partinio ir tarybinio aktyvo darbą skaitykite sekančiame numeryje.

„Kol. darbo“ inf.

Vytautas Povilaitis kelis žingsnius pasitraukė nuo molberto, pažvelgė nuo aukšto skardžio į hidroelektrinės daubą (žiūr. nuotraukoje bendrą statybos vaizdą), pažūrėjo į drobę. Ar pavyko perteikti šios statybos didingumą? Dailininkas buvo nepatenkintas.

— Ne, dar nesijaučia gyvo darbų pulso.

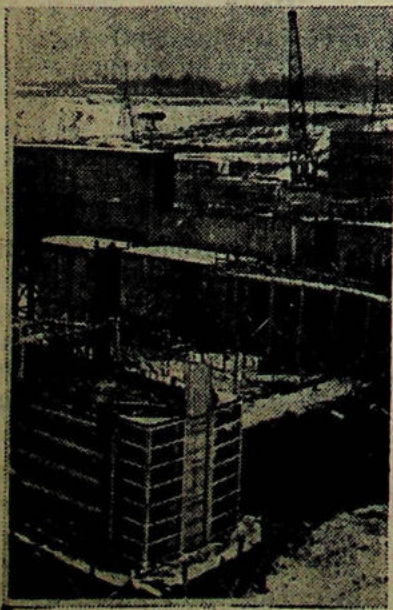
Nelengvą uždavinį iškėlė sau peizažistas. Sunku perteikti drobėje čia viešpataujantį galingą darbų ritmą. Norint susidaryti pilną įspūdį apie Kauno HES statybinių šiokiadienius, neužtenka vien tik matyti, reikia dar girdėti nę valandėlei nenuilstantį šimtų motorų ūžimą, elektrosvirinimo aparatų šnypštymą, daugiabalsę piaunamo, daužomo, kalamo metalo simfoniją.

...Ekskavatorininkas Petras Stašaitis sustabdė mašiną, rankovė nusi-

šluostė nuo kaktos prakaitą. Jo jau laukė Feliksas Kazakas.

— Na, brolau, tai bent padirbėjai. Daugiau kaip 500 kubų išvarei. Užteks, leisk mane prie vairol

Stašaitis su Kazaku jau daug mėnesių dirba vienu ekskavatoriumi. Savo tikslą — per dvi pamainas iškasti tūkstantį kubinių metrų žemės — jie pirmą kartą pasiekė partijos XXI suvažia-

Nuotraukoje: bendras Kauno HES statybos vaizdas.

GEROS KLOTIES!

Prieš trejus metus į tą patį kolūkio klubą, Kunigiškių / kaimė, susirinko žemdirbiai suvesti metinių darbo rezultatų. Tada dar vietoj skaidrių elektros žiburių, šandien tvieskančių kolūkyje, degė žibalinės; nebuvo ir dūdų orkestro, kuris linksmino kolūkiečius šiame ataskaitiniame susirinkime. Ir ten, kur auga graži kolūkio gyvenvietė, kur aukštyn stiepiasi didžiulio mūrinio pastato — kultūros rūmų pastoliai — prieš tris metus augo krūmokšniai. Daug ko tąsyk nebuvo, o vistiek kolūkiečiai sakė: „geri, turtingi buvo metal“.

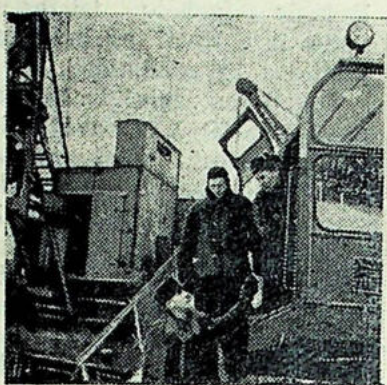
Susirinkime dalyvavęs partijos rajono komiteto sekretorius drg.

Lukoševičius kalbėjo: „Naujų namų, naujų erdvių pastatų jums reikia. Žibalinės laikas i muziejų“.

Ar visi patikėjo tada sekretoriaus žodžiais, kad taip ir bus? Kažin? O šandien visa tai yra. Šandien jau kalbama apie asfaltuotas gatves gyvenvietėje, apie naujus didelius darbus ir užmojus. Jau kitais metais susirinkime kolūkiečiai tikisi susitikti naujuose kultūros namuose.

Kolūkio pirmininkas Slavenskas pranešė, jog kolūkis praėjusiais metais gavo daugiau kaip 2,4 milijono rublių. Už praėjusių metų darbdienį tenka po 2 kg grūdų ir daugiau kaip po 10 rublių.

ATASKAITOS IR RINKIMAI KOLŪKIUOSE

Nuotraukoje: žemsiurbės viršininkas A. Kuznecovas kalbasi su kranininkais G. Urbonu ir P. Fedosiejevu.

M. Ogajaus (ELTOS) nuotr.

vimo dienomis. Dabar ekskavatorininkai nemažina darbo tempų. Jie pralenkė savo darbo draugus Kadį ir Litviną, kurie ilgą laiką pirmavo. Bet mechanizatoriams ir šis rezultatas atrodo per mažas. Juk kiekvienas virš plano iškastas kubinis metras žemės priartina elektrinės paleidimo dieną.

Kasdien padaryti kuo daugiau — šis šūkis gimė statyboje partijos XXI suvažiavimo dienomis. Jis skatina žmones našiau dirbti, geriau išnaudoti techniką. Pasikalbėkite su inžinieriumi Vėlaniškiu, pirmojo statybos baro viršininku, su armatūrininku Ivaškinu, kurio vadovaujama komjaunimo-jauimo brigada kovoja už garbingą komunistinio darbo kolektyvo vardą, su šimtais kitų pirmūnų.

boje, o Kuznecovas su Fedosiejevu dirbo Gorkio HES statyboje, kasė Volgos—Dono kanalą, ruošė Kuibysėvo ir Cimlianskos jūrų dugną. Iki rudens trijų žemsiurbų ekipažams reikia supilti beveik milijoną kubinių metrų žemės. Teks įtemptai padirbėti.

Birželio 15 dieną Nemunas bus užtventtas. Sauniai dirba TSKP XXI suvažiavimo nutarimų įkvėptas hidroelektrinės statytojų kolektyvas, ruošdamasis šturmuoti Lietuvos upių tėvą.

M. VASARIS

Kaunas—Petrašiūnai. M. Ogajaus (ELTOS) nuotr.

Visi jie nepasitenkina tuo, kas pasiekta. „Neramiomis širdimis“ vadina juos statyboje.

Karštos dienos dabar hidrostatytojams. Per ištisą parą į pagrindinius įtvarus montuojamos daug tonų sveriančios gelžbetoninės detalės. Kasdien į žemės įrenginius supilama apie tris tūkstančius kubinių metrų grunto.

Prieš paleidžiant pirmąją Kauno HES eilę, teks dar supilti daugiau kaip pusantro milijono kubinių metrų žemės. Statytojams į pagalbą nuo Volgos ir Dniepro atvyko hidromechanizatoriai. Jau gautos dvi galingos žemsiurbės, greitai laiku bus gauta ir trečioji.

Vieną žemsiurbę montuoja Anatolijaus Kuznecovo, buvusio papulkininkio-tankisto, vadovaujamas ekipažas. Nuotraukoje jūs matote žemsiurbės viršininką Kuznecovą (kairėje) besikalbantį su kranininkais Gintautu Urbonu ir Petru Fedosiejevu. Urbonas savo specialybę įgijo čia, Kauno hidroelektrinės staty-

Palyginus su ankstesniais metais — turtingas darbdienis. Yra kolūkiečių, kurie gauna už darbo metus po 15—17 tūkstančių rublių vien pinigais. Ar gi svajojo kada nors tiek uždirbti buvusi buožių samdinė, o dabar geriausia kiaulių augintoja Marė Janušonienė, karvių melžėja Braknytė ir daugelis kitų. Marė Janušonienė ir Bronė Baukienė nupenėjo po 150 bekonų. Padirbėti teko daug, bet užtat šandien džiugūs to darbo vaisiai. 1958 metais kolūkis 100 ha arimo pagamino beveik po 50 centnerių kiaušienos.

Džiaugiasi kolūkiečiai pasiekimais laukininkystėje. Tiesa, kai kuriose brigadose pernai gauti truputį mažesni derliai. Bet štai ką pasakė geriausias kolūkio brigadininkas V. Dagys:

Rimtai kovoti su tais, kurie trukdo eiti pirmyn!

„Jaunosios gvardijos“ kolūkio pirmininkas drg. Traškinas ir diskusijose kalbėjo kolūkiečiai pažymėjo, kad praėtų metų kolūkio žemdirbių postangos padidinti žemės ūkio produktų gamybą neuėjo veltui. Vien pievų ir ganyklų nusausinimas bei pagerinimas per vienus metus pakėlė pieno primelžimą iš kiekvienos karvės 895 kilogramais.

Mėsos gamyba padidėjo daugiau kaip du kartus. Bet kiaušienos savikaina dar aukšta. Čia jos kilogramas kolūkiui kainavo 9 rb. 85 kap.

Jeigu anksčiau „Jaunosios gvardijos“ kolūkyje vištos dėdavo „auksinius“ kiaušinius, tai dabar kiaušinio savikaina sumažėjo iki 45 kap.

Kasmet stiprėja darbo drausmė, didėja pirmūnų gretos. Izidorius Svirka, Rudokaitė, Džiugelis ir daug kitų — per 1958 metus laukininkystėje išdirbo po 250 — 300 darbdienių.

Tačiau kolūkyje dar atsiranda tokių, kurie nesąžiningai atlieka darbą ir vengia kolūkinės gamybos. Tai kolūkietė Bronė Ivanauskienė. Ji vaidina kažkokią damą: mat, jos vyras vairuoja traktorių, o ji skaito galinti pragyventi iš vyro uždarbio.

Pirmąs šio septynmečio metais grūdinių derlių galime pakelti iki 14 cent, o po penkių metų — iki 18—20 cent iš ha. Mes privalome kuo daugiau gaminti durpių-mėšlo komposto. Mūsų brigada jau patarė šiais metais 50 ha dirvų, o per metus pasigaminime dar 20.000 tonų komposto. Padarysime tai — bus ir derliai, bus pašarų, bus mėsos ir pieno.

Septynmetis jaudina visus. Kolūkiečiai įsipareigojo septynmečio plano skalčius pasiekti per penkerius metus ir jau šiame duoti valstybei po 65 cent kiaušienos 100 ha arimo, po 300 cent pieno 100 ha naudmenų.

Daug ką reikės pertvarkyti naujaip, daug teks įdėti nuostaus darbo, nemaža bus sutikta sunkumų. Bet „Lenino keliu“ kolūkio žemdirbiai juos įveiks. Tai nekelia abejonės ir belieka tik palinkėti geros kloties šiais metais.

C. BYTAUTAS

Valdyba numato sumažinti jai sodybinį sklypėlį iki 15 arų.

Kolūkio pirmininkas drg. Traškinas ir agronomė P. Daugėlienė kritikavo traktorinės brigados brigadininką Donatą Janonį. Dėl jo nerūpestingumo iš rudens liko nemažai nesuurtų dirvų. Janonis ir dabar nesirūpina pareigų atlikimu. Dalis inventorius po sniegu rūdija, genda, o jis teisinasi, kad kolūkyje nesą didesnės kalvės ir mechaninės dirbtuvės, kur būtų galima remontuoti techniką.

Kolūkio agronomė P. Daugėlienė rimtai kaltino laukininkystės brigadininkus ir gyvulininkystės fermos vedėją Balį Raugalę už tai, kad šie visiškai nepasirūpino kolūkio kumelių sukergimu. Visos kumelės liko bergždžios. Ką veiks kolūkis neturėdamas arklių prieauglio?

Rimtai, dalykiškai nagrinėjo jaunagvardiečiai praėtų metų darbų ir ateities perspektyvas. Kolūkiečių rūpinimasis žemės ūkio produktų gamybos didinimu, trūkumų ir klaidų šalinimu rodo, kad septynmečio užduotis jie įvykdys.

K. GASIONAS

Gerinti darbo sąlygas

Gruodžio mėnesį įvykęs Žemės ūkio ir paruošų darbininkų bei tarnautojų profsąjungos respublikinio komiteto II-sis Plenumas apsvaistė klausimą „Dėl respublikos kolūkių ir tarybinių ūkių gyvulininkystės darbuotojų darbo sąlygų pagerinimo“. Plenumas rekomendavo kolūkių valdyboms, pagal galimybes, nustatyti fermų darbuotojams poilslo dienas ir leisti juos dviems savaitėms apmokamų atostogų. Šias lengvatas rekomenduojama taikyti karvių melžėjoms, šerikams ir kitiems fermų darbuotojams, dirbantiems itin įtemptą darbą lėtus metus. Prie fermų turi

būti įrengti poilsio kambariai, kuriuos reikia aprūpinti literatūra, šachmatais ir radijo taškais, kad fermų darbuotojai galėtų praleisti laisvalaikį kultūringai. Kolūkių vadovai turi užtikrinti gyvulininkystės darbuotojams saugias darbo sąlygas, ypač jei fermoje dirbama su pašarų paruošimo mašinomis bei kitais mechanizmais.

Reikia įvesti reguliarių gyvulininkystės darbuotojų sveikatos stovio patikrinimą.

Fermų darbuotojus, gamybos pirmūnus rekomenduojama aprūpinti keliais sanatorijomis ir poilsio namais. Šiuo klausimu

kolūkių valdybos turi kreiptis į Anykščių žemės ūkio ir paruošų grupės profkomitetą (prie žemės ūkio inspekcijos). Gavusiems keliais sanatorijomis, esant reikalui, kolūkių valdybos gali juos apmokėti iš kolūkio lėšų.

Pagerinus darbo sąlygas gyvulininkystės darbuotojams, bus didžiuliai galimūmų toliau vystyti mūsų rajono gyvulininkystę, didinti gyvulių produktyvumą ir mažinti gaminamos produkcijos savikainą.

J. LINDA

Žemės ūkio ir paruošų darbuotojų profsąjungos Anykščių grupės profkomiteto pirmininkas

KORESPONDENTAI planeta

● Gausėja J. Billūno vardo vidurinės mokyklos komjaunūnų gretos. Neseniai į šlovingosios VLKJS eiles priimti mokiniai R. Saltenytė, S. Kamarauskaitė, B. Žasinaitė ir keletas kitų. Vien šiais mokslo metais VLKJS eiles papildė 30 mokinių.

J. Sigitas

● Kauno Jaunojo Žiūrovo teatro trupė lankėsi Anykščiūose. Anykštėnams svečiui suvaldino Moljero komediją „Skapeno išdaigos“.

A. Kalibatas

● J. Billūno vardo vidurinės mokyklos dailiojo skaitymo konkurso nugalėtojomis tapo moksleivės Z. Papiekaitė, Kontrimaitė ir Gražytė.

A. Kurklys

● Pranešimą apie TSRS liaudies ūkio išvystymo kontrolius skaičius 1959–1965 m. m. Debeikių vidurinės mokyklos mokiniams skaitė mokytojas Pakalnis.

A. Litvinas

Mūsų MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

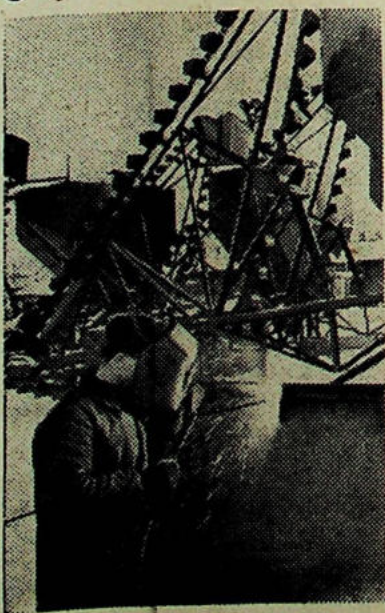
„Apie žvibolaidžius ir jų statytoją“

„Kolektyvinio darbo“ 1958 m. 96 (975) numeryje išspausdintame feljetone rašoma, kad buvęs samdomas Anykščių savanorių ugniagesių draugijos žvibolaidžių

KLAIDOS ISTAISYMAS

„Kolektyvinio darbo“ Nr. 17 (1000) „Tarptautinės apžvalgos“ ketvirtoje skiltyje pradedant 15-tą eilutę skaityti: „Ji atsisakė savo pačios pasiūlymo sudaryti draugystės ir nepuolimo sutartį su TSRS“.

Redakcija

Tliumenės statybos mašinų gamykla praėjusiais metais pradėjo gaminti kilnojamus betonų gamybos fabrikus, kurių pajėgumas — 80 kubinių metrų betono per pamainą. Šiais metais bus pagaminta 10 tokių fabrikų.

Nuotraukoje: elektros virintojas G. D. Koriakinas suviriina kilnojamojo betono fabriko mašytuvo bunkerį.

V. Lipovskio (TASS) nuotrauka

Mūsų rajono žmonės

KAIP AŽUOLAS TVIRTAS

Yra žmonių, kurių nepalenkia metų našta. Tik sugrūbė rankos ir balkšvi, lyg apšarmoję, čiai išduoda senatvės žymes. Bet vis dar tirpsta darbas tokių žmonių rankose, ir žvalus akių žvilgsnis uždega kitus pasiryžimu.

Neatrodė, kad ir Jonas Sližys įžengė į septintą dešimtį. Retas jo bendraamžis galėtų susilyginti su juo ir pradalgį, ir vežimą kraunant, ir prie kuliarnosios. Pats jis sako, kad išilęs galis dirbti be atsidūsimo. Na, ir dirba seniokas!

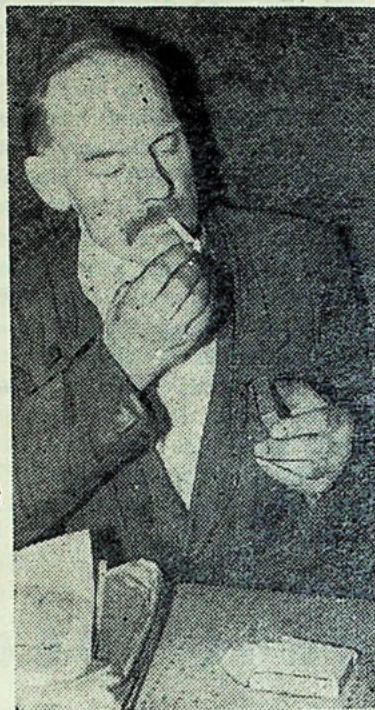
Žiūrėk, kiti numosuos, nubrukšės pievoje keletą pradalgį ir sėda pailsėti. Vienas dalgį peikia, kitas rankavetu skundžiasi. Tuo tarpu Sližiui visi padargai geri. Kai stos baran, tai net samanos iš po jo dalgio skrenda. Nepavysi, per visą didžiąją Pustalaukių pievą pradalgį varydamas.

Och, turėjęs žmogus sveikatos! Ir kantrus, nepalaužiamas buvęs. Būdavo, reikia kam nors sunkesnę akmerį iš dirvos išridenti ar sienojų pakelti — tuojau Sližį kviečia.

Bet daug jo sveikatos — suėję vargingas gyvenimas. Keli hekta-

rai smėlio ir raisto negalėjo išmaitinti šeimos. Su pirmųjų gaidžių kakaryne Sližys keldavos ir du kilometrus skubėdavo į Ivampolio dvarą. Dirbdavo ten lig saulėlydžio, neatitiedamas nugaros. Ieškant didesnio uždarbio, jam teko ir griovius kasti, ir įvairius sunkiausius darbus dirbti.

Tik vieną pavakarę ties Pustalaukių kaimo galulaukėmis sudundėjo, sudrebėjo plentas. Zygiavo, jojo, važioavo raudonžvaigždžiai kariai... Tarybų valdžia atnešė Sližiui, kaip ir visiems šio krašto bledniokams, laisvę ir laimę.

Nors rankos sugrūbė, nors balkšvi jau čiai, bet Sližys nepailsdamas darbuojasi kolūkiniuos laukuos. Nėra tų darbų, kurių jis atsisakytų. Niekada Sližys nesivalgo „ilgesnių“ darbadienių. Visus brigadininko nurodymus atlieka stropiai.

Jono Sližio 1958 metų darbo knygutėje įrašyti 383 darbadieniai. Darbštų kolūkiečių kolūkio valdyba premijavo. Nuo tėvo neatsilieka ir dukterė Angelė. Ji išdirbo 348 darbadienius.

Dabar pasiturinčiai gyvena Sližio šeima. Ant jų stalo ne naujiena ir dešros gabalas, ir baltos duonos kėsnis. Nuėjo į negrįžtamą praeitį tos dienos, kai čia net tos ašakotos duonos stigdavo. O kada stalas apkrautas, tai dirbti lengviau ir linksmiau. Tvirtas kaip ažuolas, kantrus ir nepalaužiamas senatvės, Jonas Sližys darbuojasi kolūkio gerovei. Alf. BRIEDIS „Ažuolo“ kolūkio pirmoji laukininkystės brigada

Kada sulauksime?

„Anykščių“ plytų ir drenazo vamzdžių gamyklos kolektyvas praėjusių metų spalio mėn. labai apsidžiaugė, kad

Mums reikalinga krautuvė

Prieš kiek laiko iš „Už taiką“ kolūkio buvo iškelta parduotuvė į Svėdasus. Iškelimo priežastis — tinkamų patalpų stoka. Kolūkio valdyba apsvairstė šį reikalą, ėmėsi darbo ir pastatė bei įrengė naują pastatą krautuvei. Krautuvė galėtų jau seniai veikti, bet Svėdasų kooperatyvo valdyba neatveža

prekių. Kolūkiečiai būtiniausiomis prekėmis apsirūpina Svėdasuose arba Anykščiuose, gaišta ištisomis dienomis.

Norisi paklausti Svėdasų kooperatyvo vadovus: kada „Už taiką“ kolūkyje vėl pradės veikti krautuvė?

E. NIAURAITE
Leliūnų bibliotekos vedėja

administracija nupirko magnetofoną. Bet apžiūrėjus pasirodė, kad magnetofonas sugedęs. Jis buvo grąžintas atgal. Ir krautuvės vedėjas Kruopienis, ir raikopsąjungos vadovai pasižadėjo magnetofoną pakeisti nauju arba tą patį atremontuoti. Belaukiant praėjo keletas mėnesių, o magnetofono nesulaukiame.

J. Dilys
Gamyklos pirminės partinės organizacijos sekretorius
S. Kisieliū
Gamyklos komjaunimo organizacijos sekretorius

Agitatoriau, papasakok rinkėjams!

Antiliaudinis rinkimų pobūdis kapitalistinėse šalyse

Buržuaziniai propagandininkai stengiasi įrodyti, kad rinkimai kapitalistinėse šalyse yra laisvi ir demokratiniai. O iš tikrųjų rinkimai kapitalo šalyse yra tik darbo žmonių apgaulės priemonė, kuria siekiama sudaryti iliuziją, kad ir darbo žmonės dalyvauja valstybės valdyne.

Vienas iš ryškiausių rinkimų demokratiškumo požymių yra jų visuotinis pobū-

dis. Tačiau to nėra kapitalistinėse šalyse. Čia darbo žmonės masiškai prie rinkimų neprileidžiami.

Daugiausia rinkiminių teisių apribojimų yra JAV. Rinkiminių valstijų įstatymuose numatyta daugiau kaip 50 įvairių cenzų, apribojančių darbo žmonių dalyvavimą rinkimuose. Pavyzdžiui, visose valstijose yra sėslumo cenzas, kuris reikalauja nustatytą laiką išgyventi valstijos arba rinkiminės apygardos teritorijoje. Tokiu būdu iš rinkėjų sąrašų išbraukiami sezoniniai darbininkai, bedarbiai, kurie priversti klajoti, ieškodami darbo. Aštuoniolikoje valstijų yra išsilavinimo cenzas. Reikia mokėti angliskai skaityti, rašy-

ti ir teisingai aiškinti konstituciją. Šio cenzų pagalba nušalinama nuo rinkimų daug negrų, imigrantų. Kai kuriose valstijose reikalaujama, kad rinkėjai turėtų „gerą vardą“, „pasižymėtų ramiu ir taikiu elgesiu“, prisiektų, kad jie nėra komunistai. Todėl 1958 m. lapkričio mėn. JAV vykusiuose rinkimuose iš 104 milijonų rinkiminio amžiaus piliečių tik 75 milijonai pateko į rinkėjų sąrašus. Iš jų balsavo tik 46 milijonai žmonių.

Visose kapitalistinėse šalyse yra aukštas amžiaus cenzas, nukreiptas prieš jaunimą. Jungtinėse Valstijose balsuoti gali tik žmonės, sulaukę 21 metų amžiaus, Turkijoje — 22, Svedijoje — 23, Olandijoje — 25 metų ir pan.

Amerikoje 29 valstijose rinkimų teisės neturi kariai ir jūrininkai. Sveicarijoje, Irane, Meksikoje rinkimų teisės neturi moterys.

Kitas rinkimų demokratiš-

kumo požymis yra lygi rinkimų teisė. Balsų lygybė pažeidžiama JAV, Prancūzijoje, Italijoje, Vakarų Vokietijoje ir kitose šalyse.

Tokia pat padėtis buvo ir Lietuvoje buržuazijos viešpatavimo laikotarpiu. Per rinkimus į seimą Marijampolės apygardoje vienas deputatas buvo renkamas nuo 11,7 tūkstančio gyventojų, Utenos apygardoje — nuo 22,5 tūkstančio gyventojų. Vieno rinkėjo balsas Marijampolėje buvo lygus dviem balsams Utenoje.

Rinkimais buržuazinėse šalyse monopolijos stengiasi užmaskuoti savo neribotą diktatūrą. Tai galima pailiustruoti Vakarų Vokietijos pavyzdžiu, kur ypač atvirai pažeidžiami demokratiniai principai. Adenauerio partija, siekdama gauti balsų daugumą, 1957 metais rinkimų metu organizavo terorą, pažeidinėjo balsavimo slaptumą,

(Nukelta į 4 psl.)

Sportas

Rungtyniauja jaunimas

J. Billūno vardo vidurinės mokyklos salėje įvyko jaunųjų imtynininkų rungtynės. J. Pajarskas nugalėjo V. Tylą, Alg. Raupelis — A. Banlūną, Burnelkis — Gudonį, o A. Zukauskas ir B. Katino susitikimas baigėsi lygiosiomis.

A. Kalinauskas

Pirmoji pergalė

Pirmąsias XIV respublikines moksleivių spartakiados stalo teniso rungtynes su Kavarsko rajono jaunaisiais tenisininkais anykštėnai laimėjo rezultatu 15:0.

Artimiausiu metu įvyks anykštėnų kova su troškūniečiais. Mūsų rajono jauniai, paskatinti pirmosios pergalės, tikisi nugalėti ir troškūniečius.

A. Kalnins

Tarybų Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų meno saviveiklos kolektyvai ruošiasi VII pasauliniam jaunimo ir studentų festivalui, kuris įvyks Austrijos sostinėje Vienoje. Vilniuje buvo surengtas pirmasis studentų saviveiklininkų — kandidatų į pasaulinį festivalį pasirodymas. Peržiūroje dalyvavo Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto, Vilniaus pedagoginio instituto ir Kauno politechnikos instituto koncertinės grupės. Vienas šių kolektyvų atstovaus Tarybų Lietuvos jaunimą VII pasauliniame festivalyje.

Nuotraukoje: universiteto ansamblio koncertinė grupė atlieka liaudies šokį „Rezginėlė“.

Sartų ežeras — respublikinių žirgų lenktynių tradicinė vieta. Jau nuo gilių senovės ant šio plačial išsidriekusi ežero ledo lenktyniauja lietuviški žirgai, savo sportinį meistriškumą demonstruoja važiuotojai. Dešimtimis legendų apipinti gražieji Sartai, daug jų sudėta ir apie lenktynių atsiradimą. Seni dusetiški pasakoja, kad labai seniai, kuomet lietuviai ant savo pečių vilko sunkų baudžiavos jungą, Dusetose gyveno vienas turtingas žiaurus ponas. Kartą į jo rūmus atėjo du jauni baudžiaininkai: gražuolė mergina ir vaikinas. Ponas labai susižavėjo gražiąja mergina ir nutarė ją iš jaunikailio atimti. Jis pasiūlė vaikinui palenktyniauti žirgais.

JAV geležinkelio linija, einanti per Raguoskio lygumą į Niu—Džersį yra viena trumpiausių — jos ilgis 14 mylių. Ją aptarnauja 15 žmonių. Per 61 metus čia nebuvo strelkų. Bet kova už uždaro padidintą praiskverbia į visus šalies kampelius. Neseniai šio mažiausio geležinkelio remontininkų brigada sustreikavo. Darbininkai reikalauja normalaus uždaro.

Nuotraukoje: streikuojantieji darbininkai prie pervažos. Plakatuose užrašyta: „Mes streikuojame už tai, kad gautume normalų atlyginimą“.

Asošieted Press nuotr.

Kas laimės lenktynes, tam atiteks ir mergina. Pono arklidėse stovėjo daugybė puiklių ristikų, o baudžiaininkas, galą su galu nesudurdamas, įsigijo jauną kumelaitę. Po kiek laiko ant ežero ledo jie abu stojo į lenktynes: ponas su dvylika sartų žirgų, o baudžiaininkas tik su vienu.

Nors diena buvo vėjuota ir šalta, Sartų pakrantėje susirinko tūkstančiai žiūrovų ir svečių iš Vilniaus, Kauno, Ukmergės, Panevėžio ir kitų miestų bei rajonų centrų. Aidint TSRS himno garsams, į stiebo viršūnę pakyla vėlavai. Į važiavimo taką, kurio ilgis 1600 metrų, stoja pirmo-

BĖK, ŽIRGELI, BĖK GREIČIAU!...

Ir vis dėlto jaunikailis žiaurų jį poną aplenkė. Užsirusinės ponas norėjo rykštėmis užplakti jaunikailį, bet ledas neišlaikė ir lūžo. Ponas ir dvylika sartų žirgų nuskendo. Nuo to laiko Dusetų ežeras vadinamas Sartais, ir ant jo kiekvieną žiemą vyksta žirgų lenktynės.

Sekmadienį, vasario 22 dieną, Dusetų miestą vėl užtvindė žmonių, mašinų ir gražuolių žirgų srautas. Į tradicines, elklųjų žirgų lenktynes atvyko šešiasdešimt du žirginio sporto mėgėjai iš Utenos, Rokiškio, Zarasų, Dūksto, Švenčionėlių ir kitų rajonų. Buvo atstovai ir iš Akmenės rajono.

sios važiuotojų poros. Pirmieji užvažiavimai buvo ne labai sėkmingi: reikėjo važiuoti prieš stiprų vėją ir sniego užpustytą taką. Todėl rezultatai buvo ne iš gerųjų. Tik trylikame užvažiavime erzilas „Viltis“ nugalėjo trijų minučių ribą, distanciją prabėgęs per 2 min. 53 sek. Deja, šis rezultatas pirmavo labai trumpai. Septyniolikame užvažiavime jį pagerino Dusetų rajono „Pirmūno“ kolūkiečiai narys šešiasdešimtmetis Likša su erzilu „Sakalas“, distanciją įveikęs per 2 min. 48,6 sek. Žemaitukų-mišrūnų grupėje daugiau niekam nepavyko parodyti geresnio laiko.

Grynaviesių Orlovo vėslės ristikų tarpe geriausiai pasirodė daugkartinis respublikos čempionas erzilas „Tambūras“ (važiuotojas zarasiškis Ed. Minkevičius). Antroje vietoje, kaip ir praėjusiais metais, liko Dusetų rajono „Šviesaus rytojaus“ kolūkiečio važiuotojas B. Bieliūnas su erzilu „Boksanas“. Įdomu pažymėti, kad vykusiose tarprajoninėse lenktynėse Zarasuose „Boksanas“ nuo „Tambūro“ buvo atsilikęs tik 0,2 sek. Gerą rezultatą parodė ir Dusetų rajono „Raudonosios žvaigždės“ kolūkiečio kolūketis Arlauskas su erzilu „Lalogas“. Tokiu būdu ir šalis metais nugalėtojai nepasikeitė.

Penkti metal iš eilės nugalėtojų vainikus gauna zarasiškis Ed. Minkevičius ir dusetiškis J. Likša. Komandinė pereinamoji taurė atiteko Dusetų rajono lenktynininkams.

Gaila, kad mūsų rajonas į šias idomias tradicines lenktynes nesugebėjo pasiųsti savo atstovų. Nejaugi mūsų kolūkių fermose nėra puiklių ristikų, greitų žemaitukų? Yra, ir ne vienas. Yra ir žmonių, kurie myli ir mėgsta žirginį sportą, tik reikia kam nors organizuoti, populiarinti jį rajone. Tuo turėtų susirūpinti rajono žemės ūkio inspekcija ir sporto komitetas. Z. MIKSYS Dusetos.

Skola nepamirštama

Dar praėjusių metų pradžioje Anykščių vietinio ūkio valdyba pažadėjo aprūpinti malkomis Juškonių apylinkės kultūrinės įstaigos. Pagal išduotą sąskaitą apylinkės Taryba už 18 kub. metrų sumokėjo pinigus. Laukė mėnesį, antrą, pagaliau praėjo metai, prasidėjo kiti, o malkų nėra. Per didžiulį prašymą trečdajį malkų išprašė, o likusių iki šiol tebelaukiame. Vietinio ūkio valdybos vadovai nuolat tikisi, kad mes „užmiršime“ skolą ir ramiausiai šaldo bibliotekos skaitytojus.

A. Juodelis

Mieganti vedėja

Prieš Naujus metus pabudusi iš kieto miego ir pramerkusi vieną akį, Marė Gukova pamatė ant stalo „Kolektyvinio darbo“ laikraštį, kuriame buvo kritikuojama mieganti vedėja. Perskačius straipsnį apie save, ji labai nusiminė ir tuojaus ėmėsi darbo.

Pasiraususi spintoje, vedėja surado knygą, kurioje buvo atspausdinti dramatiniai veikalai. Perskačiusi vieną iš jų, Gukova pradėjo tartis su paugliais dėl repeticijų. Bet mažieji kolūkiečiai varžėsi. Tai išgirdusi vedėja apsidžiaugė, kad vėl galės dykinėti.

Daugelis merginų ir jaunuolių nori dalyvauti dramos ratelyje ir dažnai siūlo su-

ruošti vakarą nors vieną sykį per metus, tačiau M. Gukova į jaunimo pasiūlymus nekreipia dėmesio ir atsako:

— Nerandu tinkamo veikalo. Jei norite pasirodyti scenoje, tai patys galite viską susieškoti.

O jeigu ir susirenka saviveiklininkai, tai vedėja moko juos žaisti įvairius „šurum-burum“, o veikalus nrepetuoja.

M. Gukova neskaito pasikaitų kolūkiečiams, neorganizuoja šaškių-šachmatų tur-

nyrų, knygų bei kino filmų aptarimų. Ant sienos tebekaba sienlaikraščio „Į šviesą“ rugsėjinis numeris.

Seštadieniais kolūkiečiai iš klubo-skaityklos patalpų išprašomi nesibaigus darbo laikui. Nežiūrint to, vedėja dažnai vėluoja į darbą.

Rajono kultūros skyrius turėtų ne tik pabudinti M. Gukovą iš miego, ne tik pakontroliuoti, ar ji dirba, bet ir baigti su šablonišku atsirašinėjimu į kritiką.

J. TAUKLYTĖ

turi užpildyti anketą ir nurodyti už ką žada balsuoti.

Daugelyje kapitalistinių šalių veikia labai nedemokratiška vietų — paskirstymo parlamente sistema, vadinama mažoritarinė. Pagal ją partija ir grupuotė, gavusi apygardoje balsų daugumą, gauna visas šios apygardos deputatų vietas parlamente, o rinkėjų balsai, paduoti už kitų partijų kandidatus, dingsta. Tokia sistema veikia Anglijoje, JAV, Prancūzijoje ir kai kuriose kitose šalyse.

Darbo žmonėms kapitalistinėse šalyse yra labai sunku praveisti savo kandidatus į parlamentą. Visų pirma visos agitacijos priemonės: radijas, spauda, televizija, geriausios salės priklauso buržuazijai. Be to, eilėje šalių kandidatas į deputatus turi įnešti didelį pinigų įnašą, kuris negrąžinamas, jeigu kandidatas nesurenka reikalingo

balsų skaičiaus. Turint galvą įvairius apribojimus, papirkimus ir klastojimus, nesunku suprasti, kodėl JAV, Vakarų Vokietijos, Turkijos ir kai kurių kitų šalių parlamentuose nėra darbo žmonių atstovų, o kitose — tik labai negausios parlamento grupelės.

Tačiau buržuazijai vis sunkiau ir sunkiau darosi klastoti rinkimus, apgaudinėti darbo žmones. Kiekvienais metais komunistų ir progresyviųjų partijų kandidatai gauna vis daugiau balsų. Kaip nesistengė Prancūzijos reacionieriai per pereinamais metais vykusius rinkimus, o už komunistų kandidatus vis tik balsavo 4 milijonai rinkėjų. Suomijos parlamente komunistų frakcija yra didžiausia. Ispanijoje per paskutinius rinkimus darbininkai ir valstiečiai aktyviai dalyvavo rinkimuose ir nepaisant policijos teroro, darbininkų kandi-

datai nugalėjo fašistinės fa-langistų partijos kandidatus.

Buržuazinės vyriausybės stengiasi pratępti vis reacingesnius rinkimų įstatymus. Bet darbo žmonės stiprina kovą prieš reakcijos mėginimus dar daugiau apriboti jų demokratines teises ir laisves.

S. VANSEVICIUS

Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto vyr. dėstytojas

Už redaktorių
C. BYTAUTAS

Burbiškio vidurinės mokyklos mokytojų kolektyvas nuoširdžiai užjaučia mokytoją
MESKAUSKIENĘ
APOLONIJĄ
dėl jos tėvo mirties.

Antiliaudinis rinkimų pobūdis kapitalistinėse šalyse

(Atkelta iš 3 psl.)

klastojo biuletenius ir pan. Buvo uždrausta komunistų partija. Į rinkimus kišosi JAV kariuomenė. Rinkėjams papirkti buvo išleista 160 milijonų markių.

Dažnai rinkimai į aukštųjų parlamentą rūmus, o JAV — ir prezidento rinkimai nėra tiesioginiai. Rinkėjai pradžioje renka tik rinkėjus arba įgaliotinius. Dažnai balsavimas vyksta keliais ratais tol, kol vienas kandidatų negauna reikalingo balsų skaičiaus. Tai padeda re-

akciniam kandidatams susitarti tarpusavyje ir nušalinti demokratinę partijų kandidatų.

Visose kapitalo šalyse pažeidžiamas ir balsavimo slaptumas. Antai, atskirose Amerikos valstijose ant biuletenio rašomas sąrašuose pažymėtas rinkėjo numeris, Anglijoje rinkėjai gauna biuletenius, kurių šaknelės lieka balsavimo apylinkėse. Saknelėje ir biuletenyje yra rinkėjo numeris pagal sąrašus. Amerikos pietinėse valstijose prieš įregistruojant į sąrašus, rinkėjai